

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan zvečer, izdani sodele in pravniki, ter valja po pošti prejeman na avstro-ogrsko deželo na vsa leta 26 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vsa leta 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hoče sam prejeti, plača na vsa leta 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor naša pošta. Na naročbe brez istodobne vpošiljanje naročnine se ne odira. — Za oznanila se plačuje od petdesetpet petdeset po 12 h, če se ne ostanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat. — Depiti se ne izvele frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knaševih ulicah št. 8, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljalstvo pa v pritličju. — Upravljalstva naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Nekoliko odgovora bivšemu poslancu dolenskih mest, gospodu dvornemu svetniku v. p. na Kamnu.

II.

Šukljeta nujni predlog se glasi dalje:

„Vladi se torej prav nujno priporoča (wird nahegelegt), da resno uvažuje zgradbo te železnice (in Erwägung zu ziehen), da dotični projekt izdelata, pri vršitvi se razpravah z ogrsko državno polovico vprašanje radi podaljšanja teh prog in radi priklopa istih primerno zagotovi in čim prej za zgradbo te železnice potrebni zakonski načrt predloži v parlamentarno rešitev.“

Stari aligator si je svoj načrt zelo lepo in brez velikega truda sestavil. Skromen, — kakor povsod v svojem nastopu, ne zahteva nič drugega, kakor da vlada njemu na ljubo trasovanje izvrši, projekt izgotovi, to je, tehnične, finančne in zakonske načrte izdelata in državnemu zboru v odobrenje predloži! — Šuklje torej zahteva z eno besedo, da vlada sama vse pripravi in železnico sama zgradi in seveda sama tudi stroške plača.

Drugače se pač njegov predlog tolmačiti ne da in tako je mislil v resnici tudi Šuklje sam, kajti nekako pred letom je Belokranjecem pisal in pripovedoval, da hoče na to delati, da država sama iz strateških in oziroma to železnico gradi, ker drugače ni upanja, da bi se v doglednem času res graditi začela.

Z drugimi besedami: Šuklje si je stalno zelo olajšal, vrgel je puško v kurno in pričakuje ter zahteva, da naj vlada samo to železniško vprašanje reši.

Mož je pa s tem dokazal, da ga spomin popolnoma zapušča, kar bomo neovirno kasneje dokazali. Toda, ker je čutil nujno potrebo v državnem zboru kot rešitelj Belokranjine nastopiti in to predno se je zborovanje v teku meseca oktobra t. l. odgodilo, ni imel dosti časa za premišljevanje in skuhal je z dr. Šusteršičem svoj nujni predlog in ga hitro vložil, da bi ne zamudil prave prilike, pokazati svoje talente za rešitev narodnogospodarskih vprašanj.

Če bi se na tak način dalo vlado prisiliti, da sama nemudoma poskrbi za potrebne projekte novih železnic in da predloži državnemu zboru potrebne zakonske načrte, potem bi imeli državni poslanci res prav lahko in prijetno življenje, oni bi samo nujnim potem železniškemu ministru naročali, da danes to, jutri ono železniško vprašanje reši, to je, da trasuje in tehnične in finančne projekte pripravi in zakonske načrte državnemu zboru predloži.

Da bi pa to res tako lahko šlo, potem bi bil že davno kak poslanec pred Šukljeta to pot našel in praktično izkoračil. Do danes se pa ni še nobeden poslanec na tako prav idealno stališče postavil kakor Šuklje in v tem čuti dokaz, da se železniška vprašanja

ne rešujejo potom nujnih predlogov in da je korak Šukljeta edino udarec v vodo in nič drugega kakor manever za bodočo državno in deželno-zborsko volitve! To mora vsakdo uvideti, če ni slep.

Gospod dvorni svetnik Šuklje je tudi, dokler je Belokranjine kot poslanec zastopal, vse drugače sodil o pripravah za železnico in morda mu še ni popolnoma iz spomina izginilo, koliko je bilo treba pripravljanih korakov, predno je vlada zakonski načrt za dosedanje dolenske železnice predložila državnemu zboru.

Treba je bilo morda večkrat prognozirati, projekte izdelovati in pripravljati, potem za financiranje skrbeti, in ko je bilo vse to preskrbljeno in urejeno, se je vlada šele odločila za predložitev potrebnega zakona.

Po novem načrtu bi si pa g. Šuklje vsa težavna pripravljala dela rad s stroški vred prihranil in to vse na ramena vlade in države prevzeli.

Ta zahteva je naravnost gorostasna in modrijana Šukljeta počela je že pred razpravo v državnem zboru vest peči radi te nepremišljenosti.

Začel si je glavo beliti, kako bi stvar zasukal, da bi se prebudo ne osmešil; kajti osiveli politik takega kalibra se vendar ne sme tako grdo blamirati, to je le mladim politikom dovoljeno, ki nimajo skušnje in se ne spoznajo v takih zadevah.

In res, ko je ura prišla, v kateri je dobil besedo za utemeljevanje svojega nujnega predloga, dokazal je g. dvorni svetnik, da se je bil s svojim predlogom v resnici prenašal; kajti on se je čutil prisiljenega svoj predlog premeniti in je spregovoril lepe besede:

„Nisem toli naiven, da bi zahteval, da bi se zgradba železnice, ki bo morda kakih 12 milijonov kron stala, kot glavna železnica drugega reda potom nujnega predloga rešiti dala v državnem zboru. (Zakaj vraga je pa stavil tozadevni nujni predlog?) To bi bilo nesmiselno. Jaz sem si stvar takole predstavljaj: vlada „študiraj“, napravi projekt, prični razprave in pogajanja z Madžarsko in predloži parlamentu zakonski načrt!“

To so lastne besede Šukljeta in bog zna kaj je hotel z njimi pravzaprav povedati; on v teh besedah isto natančno ponavlja, kar je že v svojem predlogu zahteval in kar smo mi zgoraj kot smešno in neizvedljivo označili.

Dalje se pa Šuklje zavil v prirojen ali po okolnostih provzročeno in usiljeno mu skromnost in ponižnost ter govori:

„Da pa potolažim one bojazljive duhove, ki bi utegnili tak sklep smatrati za prenašanje, sem dogovorno (morda je hotel reči celo z „dovoljenjem“) svojega tovariša dr. Šusteršiča, (reči pa bi bil moral „svojega zapovednika in gospodarja dr. Šusteršiča“) in z drugimi gospodi, ki so bili tako dobri, da so moj predlog podpisali, ta predlog takole modificiral, da predlagam v formalnem pogledu: „Visoka zbornica odkaži na dovršitev dolenskih železnic senašča-ječi del mojega predloga že-

lezniškemu odseku v čim hitrejši poročanje.“

Torej iz vse te velike, že tedne prej napovedane, akcije se je porodila miška v obliki gori navedenega pohlevnega predloga, ki bo v železniškem odseku našla mirno zavetje.

Kaj je razvidno iz tega nujnega predloga Šukljeta?

Edino to, da je on akopram prepričan, da se na tak način ne gradijo železnice, s prozornim namenom ta predlog stavi, da z brega Belokranjce in jim skali jasno oko, tako, da bi ne mogli drugače soditi, kakor da je res on prvi položil temelj za zaželjeno belokranjsko železnico s svojim predlogom, oziroma s svojim govorom v državnem zboru dne 5. oktobra 1905.

Egoizem in častihlepnost na eni strani, politična strast in zaslepljenost ter sovraštvo proti narodno-napredni stranki na drugi strani so bili oni nelep motiv, ki so Šukljeta napotili, da je radi zgradbe belokranjske železnice vložil nujni predlog v državnem zboru in s tem hude grešil zoper svoje lastno prepričanje in zoper vso dosedanja prakso in zakone ter tudi zoper koristi Belokranjcev samih.

Šuklje je iskal v tem svojem predlogu in govoru slave za svoje domišljene zasluge, ne pa rešitve tega za vso Belokranjino prevažnega vprašanja. To hočemo do pike dokazati.

Oglejmo si to, kar je Šuklje v tej zadevi sam pred par leti pisal in govoril in česar ne more utajiti.

Pred nami leži značilno in jako zanimivo pismo, katero je Šuklje dne 23. marca 1901, torej tri mesece po zadnjih državnozbornih volitvah poslancu Plantanu, na njegovo vprašanje, kako naj bi se radi belokranjske železnice delovale v parlamentu, lastnorodno pisal in v tem pismu pravi Šuklje:

„Naravno je, da v takih razmerah (bil sem neprijetno presenečen po tvojem nastopanju v volilni dobi) nimam niti najmanjšega poželjenja sodelovati pri tvojih parlamentarnih poskusih. Vendar ti svetujem odločno, izbrati si manj nesrečno obliko za tvoj predlog. Ti hočeš vlado pozvati: „naj prouči to vprašanje.“ Prijatelj, smejali bi se v železniškem ministru takemu predlogu. — V birokratskem jargonu je obljuba, preučiti tako zadevo, nič manj nego v pavlovo zavita odklonitev dotičnega vprašanja.“

Ako več ne zahtevaš, nego da ministru „študira“, to store prav radi in „študirali“ bodo prav temeljito in prav dolgo. Belokranjina pa potrebuje „železniški šin in ne — „železniški študij“.

Torej gospod dvorni svetnik je že leta 1901. smatral tak predlog naravnost nesrečnim in smešnim in obljubo ministru, da hoče zadevo „proučiti“, za pavlovo pevito „odklonitev!“

To pismo jasno priča o značajnosti gospoda dvornega svetnika na Kamnu več kakor 10 pri; iz tega

pisma konstatujemo dejstvo, da je Šuklje sam za svojo osebo prepričan, da se s takim nedolžnim predlogom nič drugega ne doseže kakor škodoželjno posmehovanje od strani ministrstva.

Sedaj si pa malo bolj natanko oglejmo besedilo Šukljeta nujnega predloga, vloženega dne 26. septembra tega leta:

„Vladi se prav nujno priporoča (wird nahegelegt), da resno uvažuje zgradbo te železnice (in Erwägung ziehen) etc.“

V čem se razlikuje ta predlog od onega, ki ga je hotel poslanec Plantan l. 1901 staviti? Edino v tem, da je Plantan nameraval vlado energično pozvati, da prouči to vprašanje etc. etc., dočim gospod dvorni svetnik Šuklje kot mehak in vljuđen človek pohlevno vladi priporoča ali doslovno: der Regierung wird nahegelegt diesen Bahnbau in Erwägung zu ziehen etc. To je v pretres vzeti.

Oba predloga sta si kakor jajce jajej slična, o Plantanovem predlogu je pa Šuklje gori navedene krilate besede pisal, dočim si je 4 leta pozneje Šuklje dovolil ravno tak predlog, če ne še milejši, vložiti, samo da je on za ta predlog nesmiselno in neuspešno obliko nujnosti izbral.

Naravno je, da bi bil poslanec Plantan od vlade dobil tako obljubo, kakor jo je dobil tudi Šuklje; njemu je sicer za to vprašanje povsem nekompetentni minister za notranje zadeve, to je prijatelj Bylandt takoj v zbornici odgovoril:

„Ta projekt bode našel, ko bode njegove tehnične in finančne podlage zagotovljene, gotovo blagohotno uvaževanje.“

Kdor zna med vrsticami le nekoliko čitati, mora razumeti, da ni minister prav nič pozitivnega obljubil in edinole pravilno izjavil: „To vprašanje danes še ni godno, kadar nam boste tehnične in finančne načrte izgotovljene predložili, takrat hočemo ta projekt vzeti blagohotno v pretres in uvaževati. To je jasno dal minister razumeti.“

Drugače tudi vlada v železniških zadevah po zakonu postopati ne sme in ne more.

Effekt Šukljeta nujnega predloga je torej samo ta, da se je odkazal železniškemu odseku, pri katerem se nahaja že več enakih resolucij, peticij deželnega zbora in drugih korporacij kranjskih. Tam bo lepo v miru počival in ne bo nobenemu ministru grenil kdaj življenja.

Vse, kar „Slovenec“ piše o velikem uspehu Šukljeta nujnega predloga, je najostudnejši humbug, kajti stvari se ni prav nič koristilo in se tudi ni moglo na ta način.

Dr. Ferjančič v Kamniku.

V soboto je bil v Kamniku shod volilcev; na katerem je poročal dr. Ferjančič o poslovanju državnega in deželnega zbora kranjskega. Z enim na pomnjanje prostora smo odložili poročilo o shodu samem in prijavljamo danes govor, ki ga je imel dr. Ferjančič in ki se glasi takole:

Veleenjeni volilci! Po preteku dveh let sem prišel zopet med Vas, da poročam o razmerah in delovanju v deželnem in državnem zboru. Povod shodu pred dvema leti so bile posebno razmere v deželnem zboru. Tudi danes se hočem na kratko s njimi pešati. Deželni zbor, ki je bil izvoljen pred 4 leti, še do danes ni imel nobenega zasedanja, v katerem bi bil deloval. V tej dobi je večkrat zboroval po več tednov, toda namesto da bi se reševal deželni proračun, da bi se reševala druge nujne potrebe, se je tratil čas s zloglasnimi nujnimi predlogi, bile so v hane seje, netile so se strasti, in ko se je videlo, da deželni zbor ne pride do koristnega dela in mu je potekla odmerjena doba zborovanja, se je zaključil in dežela ni samo pogrešala koristi, katero bi ji imelo prinesiti stvarno delovanje, ampak je imela še efektivno izgubo mnogih tisočev kron, ki so se plačevale poslancem za dijete. Tako je hotela takomimovana katoliško-narodna stranka. In zakaj tako postopa? Zato, ker deželni zbor ne stori njene volje in tega, kar zahteva, čeprav nima v njem večine. Katoliško narodna in krajseklerikalna stranka zahteva predvsem — in drugače ne dopusti nobenega stvarnega dela —, da se spremeni deželni volilni red in to tako, da ji prinese gotovo večino v deželni zbornici. Stranke večine so se vdale tej zahtevi, da se spremeni deželni volilni red in so ji stavile tako ponudbo, da bi se klerikalna stranka po številu mandatov znatno okrepila, vendar tako daleč niso mogle iti in privoliti v toliko število novih mandatov, da bi klerikalna stranka pod obstoječimi razmerami s vso gotovostjo zadobila večino, ker s tem bi si stranke večine same položile vrh okoli vratu, kar vendar nobeden razsoden človek od njih ne more zahtevati.

Loži nas samo še par dni od novega zasedanja. Kako bode sedaj postopala klerikalna stranka, mi ni znano. Razmere so se pač spremenile. Ker je videla ta stranka, da s svojimi zahtevami pri večini deželnega zbora ne prodere, se je prišla z vso silo zaganjati v deželnega predsednika barona Heina, ki ga je, seveda po krivici, dolžil, da podpira večino. Ogrenila mu je docela službovanje na Kranjskem in dunajskega vlada ji ga je žrtvovala ter ga postavila na Dunaj. Žrtvovala ji je tudi grofa Sch. figot oha, ki se je klerikalnem sameril prav z razsodbo o karniških obšinskih volitvah. Iz marsikaterih izjav se je dalo sklepati, da hočejo klerikalci odnehati od obstrukcije, če se jim žrtvuje Hein. Videli bomo kmalu, ali bodo upoštevali to vladno uslugo ter se podali v deželni zbor na delo. Odločiti se za nadaljevanje obstrukcije, bode jim vsekakor težko. Kakor čujemo, vre tudi v stranki sami in so mnogi, kateri obsojajo obstrukcijo, videči velikansko škodo, katero trpi dežela in prebivalstvo po obstrukciji. Nočem Vam naštevati vsega, kaj trpi dežela in posamezniki s tem, da ne deluje deželni zbor, saj to ve in občuti vsak posameznik, vsak kraj, vsaka občina. Navedem naj Vam pa samo nekoliko števil iz vladne predloge, katere

amo prešli v poletnem zasedanju v državnem zboru, in sicer je to prelozilo o zneskih, kateri se imajo porabiti v letu 1905 iz melioracijskega zaklada. Kakor znano, dobiva melioracijski sklad vsako leto na razpolago 4.000.000 kron. Po zakonu prispeva melioracijski sklad za uravnavanje rek, hudournikov, za osuševanje mošvirjev itd. po 40%, do 50%, tam, kjer deželni zbori sklenejo, da so ta dela potrebna. Vsako leto razdeli država v te namene velike vsote in jih prelozilo deli v vsote za že tekoča dela kakor druge nadaljne obroke in vsote za nova, v dotičnem letu prišeta dela, kakor prve obroke. Za tekoče leto dobi Nižje Avstrijsko za tekoča dela 159.404 K, za nova podjetja 148.877 K, Zgornja Avstrija 259.406 in 6600 kron, Solnograška, 145.115 in 45.950 K, Štajerska 130.433 in 77.235 K, Koroška, Goriška-Gradišča in Istria 194.750 in 10.250 K, Tirolska in Predarlška 526.276 in 132.133 K, Čška 672.882 K, Moravska 185.250 in 66.100 K, Galicija 1.069.525 in 235.333 K, Šlezija 22.000 kron, Bukovina 174.571 K, Dalmacija 50.000 in 31.250 K. To so milijoni in pri teh ne participira Kranjska ne z vinarjem. Vse dežele dobivajo tisto in stotisoče in Galicija celo milijone, Kranjska dežela nič, besedica »Krajin« se niti ne čita v preliminaru. To je uspeh klerikalne obstrukcije v deželnem zboru, tako je za leto 1905, za 4 leta nazaj, odkar je obstrukcija, pa je ravno tako. — Tako razpislje država milijone po drugih deželah, na Kranjsko ne da nič in ne more dati, četudi je hoteli, ker ji to brani zakon. Tu gredo deželi v izgubo stotisoč, v državnem zboru se pa dvignejo z nujnim predlogom Šaklje, Šusteršič in tovariši ter tožijo, da ni dela na Kranjskem, da se ljudstvo izseljuje in zahtevajo od vlade, da preskribi prebivalstvu dela in zaslužka. Ni-li to najhujše hinavstvo, s katerim si ta gospoda upa pred svet. In kranjsko kmetstvo ljudstvo v kljub temu stopica s'p'o za njimi. Nočem te slike dalje razvijati, videti hočemo v par dnevih ali bodo imeli klerikalci še dalje žalostni pogum, obsojati deželni zbor k nedelavnosti in tako še dalje provzročati nesrečo, katero kupčijo s svojim brezvestnim poštenjem na ubogo deželo in zapeljano ljudstvo.

Preidem na državni zbor. Razmere v državnem zboru se tudi še nikakor niso uglasile. Imeli smo do odstopa Köberjevega obstrukcijo, a tudi pod vladno Gautschevo ne gredo stvari povoljno in temu ni čuda. Z odstopom Köberja se ni spremenil nam sovražni zilet, ampak samo oseba ministrskega predsednika. Zato pa je delo državnega zbora tudi tako. Zborujemo pač mnogo, a dela ne moremo izkazati. Od 1.1897, torej v osmih letih, se je samo enkrat v zbornici razpravljala proračun. Ta razprava pa je najvažnejša, ker ta nam daje priložnost, da dvignemo pritožbe zaradi krivice, ki se nam godi. Vlada sicer vsako leto predloži proračun, a ta se večinoma še v odzaku ne dožene, kamo-li v zbornici. Kakor pravim, zboruje se še precej pogosto in precej dolgo, a prava težava je, izmed predmetov navajati katere, ki bi utegnili javnost in tudi Vas zanimati. Vendar naj omenjam, da smo v zadnji dobi razpravljali nekoliko lokalnih železnice, a žalibog, med njimi ni bilo železnice iz Štajerskega na Kamnik. Porabil sem priložnost in vnovič kazal na veliko potrebo te železniške zveze. Čeprav vladne predloge še nimamo, se vendar lahko reče, da je ta zveza zagotovljena. Seveda ne morem reči, kdaj je upati, da se prične graditi. Na to vplivajo močna preporačenja pri alpskih železnicah, da morajo zaostajati druge, čeprav pripoznajo potrebne železnice. No, naši napori za kamniško železnico niso bili brez uspeha. Vi veste, da je bilo treba odvrniti vladno najprej od drugih variant, po katerih je nameravala izpeljati zvezo s Štajerskega, tako, da bi pustila mesto Kamnik na strani. Sedaj se več ne govori o drugih variantah in je železnica projektirana čez Motnik na

Kamnik. Projekt je izgotovljen in v bližnjem času se bode trasa revidirala. Tako stoji danes stvar in moja skrb bode, da bom vedno pasil na to, da to železnico čimprej dalje spravimo do graditve.

Če omenim še naporov večine zbornice, da se naglo zvišajo duhovniške plače, sem skoraj omenil vse, kar utegne Vas zanimati. Duhovniške plače so hoteli številni klerikalci v zbornici kar nujno potem zvišati, in naši klerikalci, ki ne privošijo učiteljem ne takih dohodkov, da bi bili rešeni največje bede, so bili živahni na delu za zvišanje duhovniških plač. A dodaj vendar ni šlo in nič ni gotovo, da jih še ta državni zbor zviša.

A nekoliko besed si moram dovoliti o nekem drugem, v sadnjem času na površje stopivšem vprašanju. V zadnjem času se mnogo govori in piše o volilni reformi v obliki splošne volilne pravice. Danes ni mogoče stopiti pred volilce, ne da bi se poslanec dotikal tudi tega vprašanja in tudi jaz se mu ne morem in nočem izogniti. Značilno pa je, kako je to gibanje nastalo. Politične zmešnjave na Ogrskem so vsakemu znane. Tam terorizuje manjšina in tej na delu plemstvo deželo in kljubuje kroni. Volilna pravica na Ogrskem je silno utesnjena. Če se ta volilna pravica razširi, morali bi odstopiti sedanjí teroristi in zato, da le-te ukroti, je vsprejel ogrski ministriški predsednik Fejervary splošno volilno pravico v svoj program. Krona pa temu ni pritrdila in trdi se, da je proti splošni volilni pravici vplival tudi avstrijski ministriški predsednik baron Gautsch. Ko je sadnji državni zbor 10 dni zboroval, se je moral baron Gautsch braniti proti temu očitaniu in vložilo se je in tudi razpravljalo 5 ali 6 nujnih predlogov za splošno volilno pravico. To je torej zunanji povod, da se ta stvar danes tako živahno razpravlja.

V stvari sami brez ovinkov pripoznam, da je zahteva naprednosti in v njem smislu, da se postavi volilna pravica na najširšo podlago. To pa ne pripoznam danes v prvi, ampak tako sem se izrekel vselej in kjerkoli sem imel priložnost o tem izreči. To se mi pa zdi potrebno poudarjati tudi zaradi tega, ker se od nasprotne strani javnosti pripoveduje, kakor da smo mi naše ni nasprotniki splošne volilne pravice. Da to nismo, smo tudi dejansko dokazali. Prosim pomisliti par let nazaj. Obstrukcija v deželnem zboru se ni pričela zaradi volilne pravice, zaradi katere se sedaj vrši, ampak zaradi tega, ker so klerikalni poslanci trdili, da niso v zadostnem številu zastopani v odsekih deželnega zbora. Ko smo jim mi rade volje ustregli, pa niso opustili obstrukcije, ampak šele sedaj so našli volilno pravico za vzrok obstrukcije. Sprva so zahtevali splošno volilno pravico, vidi se pa, da to vendar ne gre tako lahko, ker take volilne pravice nikjer v Avstriji še ni, ne za državni zbor, ne za deželne zbore, so se podali na stališče volilne pravice za splošno kurijo. In mi, ki računamo z mogočimi stvarmi, smo koj pritrdili in jim ponudili število poslancev za to splošno kurijo, ki bi bilo večje v primeri, kakor jih imajo že nekateri deželni zbori. Toda klerikalci tega nočejo in hočejo, kakor sem že prej omenjal, toliko mandator, da po obstoječih razmerah brez dvojbe morajo dobiti absolutno večino v deželnem zboru. — To hočejo ali pa še dalje razbijajo in zavirajo delovanje deželnega zbora. Vprašam, kateri razsodi človek more misliti, da se taki zahtevi radovoljno vdamo in se radovoljno umaknemo klerikalcem s političnega polja?

Ta naša ponudba je torej dejanski dokaz, da nismo nasprotniki splošne volilne pravice. In volilna pravica za splošno kurijo je splošna, enaka direktna in tajna. A kdo je bil našel nasprotnik take volilne pravice do obstrukcije v deželnem zboru? To so bili klerikalci! Pomislite zopet par let nazaj. V deželnem zboru se

je razpravljala proti koncu devetdesetih let volilna reforma, šlo je med drugim za to, da se vpelje namesto volilnih maš direktna in namesto ustnega glasovanja, tajna volitev po listkih, — torej dva bistvena znaka cele splošne volilne pravice. Tomu so se protivili klerikalci, tako daleč so šli, da so zapustili deželni zbor, da se ni moglo sklepati. Ko so pa vendar videli, da trajno njih upor ne more imeti uspeha, so se toliko vdali, da se je vendar volilni red toda proti njih glasovom spremenil. In to, česar so se toliko bali, jim je prišlo pri prvi volitvi v veliko korist. Znali so si pomagati, na nepošten način sicer, a pomagali so si. Sprevideli so, da pri njih organizaciji, ko imajo v vsaki vaši duhovnika, se mase ljudstva veliko lažje komandirajo kakor volilni maše in volilni listki so tudi potrpežljivi, volilec se odvzame breme zapisovanja kandidatov in volitev se vrši gladko in točno in njih uspehi so velikanski. Mora pa k temu pripomoči spovednica, prižnica in Najsvetejše se slorablja, da se ljudstvo ob volitvi bega. Vse to so sredstva, katerih mi nimamo in če bi jih imeli, bi nas bilo sram jih rabiti v pretvoru tako zvišene pravice, kakor je volilna pravica. Dajte splošno volilno pravico v roke vašemu klerikalstvu brez vsih kavelj, kakor jo zahteva, potem se bodo vsi poslanci, bodi si v državni, bodi si v deželni zbor voliti z vsami slorabami tako, kakor se sedaj voli poslance v kurije in poslanci kmetijskih občin, — to pa bi ne bila splošna volilna pravica, ampak bila bi splošna volilna krivica. Mi smo torej za splošno volilno pravico in smo vselej bili, se-li pa more kdo čuditi, da pod takimi razmerami zahtevamo za splošno volilno pravico jamstev, da bode splošna volilna pravica tudi prosta in pravi izraz ljudske volje? Volilna pravica, kakršna se danes zahteva, pa ima biti tudi enaka. Vsakega volilca glas izda enako. Na svetu pa ni nič enakega, tu je razumnost, tam je neumnost; glas volilca, ki zna, kakor bi rekli, komaj do pet šteti, izda toliko, kakor glas razumnega skušenega, podjetnega v javnih stvarih izvedenega človeka, ki se zaveda važnosti volitve. Ta nesnakost človeških razmer je dovedla do tega da se je pri splošni volilni pravici uvedel tu in tam takovski pluralni sistem, tako da se nekaterim volilem zaradi uvaževanja vrednih okolnosti glede omike ali gospodarskih razmer pripoznala dva in tudi trije glasovi. To ni potem več enaka volilna pravica. Končno še nekaj. Vi ste volilec iz skupine mest. Vpeljimo splošno in enako volilno pravico, brez vsakih jamstev, potem nimate meščani, tega si prav nič ne prikrivamo, v političnih stvareh ne glede dežele, ne glede države prav nič več govoriti, vzela bi se Vam beseda in morali bi sami gledati, kako Vam klerikalci v žep sega za vsakovrstne svoje potrebe n. pr. škofove zavode, kako Vam učiteljstvo bega in še dalje pusti stradati, kako Vam šolo kvari in pod svoj vpliv spravlja itd. Ali bodele sami vsemu temu pritrdjevali?

Toda tolažimo se: nič se ne užije tako vroče, kakor se kuha. Splošna volilna pravica še ni predurmi. Namenoma sem s početka navedel, kako je to gibanje nastalo. To gibanje se bode poleglo in časa bode dovolj izgubati, kako se uravna splošna volilna pravica, s kakim jamstvi se odda, in če se to stori tako, kakor želimo, da bode volitve proste in pravi izraz ljudske volje, smo mi kakor napredni ljudje prvi, kateri sežemo po splošni volilni pravici. Za sedaj to gibanje ne bode imelo drugega pomena, kakor da se bodo prihodnje volitve, bodi si v deželni ali državni zbor, vršile pod parolo splošne volilne pravice. Uvažujte tedaj moje pomisleke in ne dajte se begati. Do splošne volilne pravice imamo še dosti časa.

Te moje besede o volilni reformi naslavljam tudi na tujrni šod v Idriji, kamor sem vabljen z vabilom, došlim mi še le predvečerjem, torej veliko pozneje, kakor je že bil današnji šod določen.

Končno naj še omenim, da mnogi znaki kažejo, da tomu državnemu zboru ni sojeno, da bi obstajal do konca volilne dobe. Lahko se zgodi, da se v kratkem razpusti in stopiti Vam bode na volišče. Za ta slučaj bodite, meščani, pripravljeni, na Vas je ležeče in Vi imate zaprečiti, da ne zadobi klerikalstvo v deželi absolutne moči!

Parlamentarne vesti.

Dunaj, 22. oktobra. Po zasedanju češkega deželnega zbora stopi baron Gautsch takoj zopet v dotiko z voditelji strank, da si v državnozbornem zasedanju, ki se začne 21. novembra, zagotovi večino proti vsenemškemu nujnemu predlogu, ki zahteva takojšnjo ločitev Avstrije od Ogrske in za proračunski provizorij, v katerem je skrbjeno za prispevanje k skupnim izdatkom. V političnih krogih se boje, da dobi vsenemški nujni predlog večino.

Državni poslanec umorjen.

Budapešta, 22. oktobra. V Subotki je konjski prekupec Ulrich z železno palico na sredi ulice ubil državnega poslanca madjarona dr. Milana Milosavljevića. Morilec je izpovedal, da je izvršil umor, ker mu je Milosavljević kot odvetnik provzročil pri pravih veliko škodo. — Podoben slučaj se je zgodil lani v Kikindi tudi srbiskim odvetnikom.

Dogodki v Macedoniji.

Dunaj, 22. oktobra. V diplomatskih krogih se govori, da se vrše med veleislami pogajanja glede enotnega nastopanja napram Turčiji, ako vztraja pri nasprotovanju finančnim reformam v Macedoniji. Dogovorjena je baje demonstracija z brodovjem pred Carigradom, ako se Turčija kmalu ne vda. Poprej pa se izroči Turčiji ultimatum veleisl.

Sofija, 22. oktobra. Nedavno je neka grška četa v Poturosu (v bitoljskem okraju) umorila pet Bolgarov, zažgala 16 hiš ter uničila vse poljske pridelke in živino. V Djakovici je bila umorjena cela katoliška rodina, vsled česar je avstrijski poslanik posredoval pri turški vladi.

Grško-rumunski spor.

Carigrad, 22. oktobra. V diplomatskih krogih govore, da se grško-rumunski spor izroči mirovnemu rassodišču v Haagu. Razsodba bi bila velike važnosti za ureditev macedonskih razmer sploh, ker bi se s tem ne rešilo samo kooovlaško vprašanje temu bi morala Turčija priznati tudi Srbe za samostojno narodnost v Macedoniji ter jih ločiti od carigradskega patrijarhata.

Položaj na Ruskem.

Moskva, 22. oktobra. Upravni uradniki železnice Moskva-Kursk in Moskva-Nižnji Novgorod so začeli štrajkati. Tudi uslužbeni Uralске železnice so ustavili dela, kakor se sploh štrajk dogovorjeno z veliko naglico širi po vseh progah, razen na progi Moskva-Petrograd.

Petrograd, 22. oktobra. Državni nadzornik generalni adjutant Lobko je prosil za odpust. Na njegovo mesto pride tajni svetnik Svoščekov.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 22. oktobra. Da dela papežu ločitev velike skrbi, pokazal je v pismu, ki ga je ravnokar pisal pariškemu kardinalu Richardu. V pismu pravi papež, da ga resni dogodki, ki groze v Franciji najvišjim interesom vere, neprestano skrbijo. O pravi priliki bo podal francoski duhovščini in verski občini potrebna nova navodila, ki jih zahteva bolesten položaj. Za

sedaj pa naj verniki opravljajo posebne pobožnosti z molitvami, premanjem zakramentov in pokorami, da bi se odvrnile hude izkušnje od katoliške cerkve.

Afera Zeysig-Ziganj.

Budapešta, 22. oktobra. Zaprli so uradnika državnih železnice Jos. Denesa, ki je izpovedal, da je prvotno imel Žganjevo izdajalsko brošuro, da jo prevede v nemščino, a ker svoji nalogi ni bil kos, nasvetoval je Banetha v Berolinu. Priznal je tudi, da je Banethu nesel v Berolinu honorar 200 mark. O Den su je znano, da je kot član kazine v priateljjskih zvezah z baronom Banffyjem.

Samostojna kraljevina Norveška.

London, 22. oktobra. Norveška zbornica je sprejela potrebne spremembe pri ustavnih zakonih. § 1. se glasi: »Kraljevina Norveška je nova, samostojna neposredna in neodvisna država. Vladna oblika je dedna monarhija. Za kraljevo civilno listo je vlada postavila v državni proračuna letnih 750.000 K. — Danski princ zasede norveški prestol kot kralj Hakon IX. V Kristianiji se delajo že velike priprave za sprejem.

Ruska kolonizacija Daljnega Vztoka.

Petrograd, 22. oktobra. Ministriški odbor je v svoji zadnji seji odobril kolonizacijske načrte za Daljni Vztok. Vlada je namreč s carjevim odobrenjem izdala načrte, da se v Vostočni Aziji naselijo vojaki, ki so se udeležili rusko-japonske vojne. In sicer dode navadni vojaki po 200, častniki po 800 in štabni častniki po 1500 orolov zemlje brezplačno. Zemljo si smejo sami izbrati. Nadalje dode vojaki 100 rubljev nagrade in 400 do 500 rubljev posojila na tri leta, da si uredijo novo gospodarstvo. Častniki imajo še večje olajšave. R-flektantje imajo celo leto prosto vožnjo po sibirski železnici.

Japonska pomnožuje armado.

London, 22. oktobra. Iz Tokija je došlo zaupno, a zanesljivo poročilo, da hoče japonska vlada zahtevati od parlamenta odobrenje, da se stalna armada zviša od 13 na 20 divizij, češ, da je to neobhodno potrebno, ako hoče Japonska zadostiti svojim dolžnostim, ki jih ima kot zaveznica Anglije.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. oktobra.

— **Vnebovpijoča krivica.**

Z zakonom z dne 23. junija 1896, št. 88 dr. zak., čigar veljavnost je bila podaljšana dne 24. junija 1900 št. 100 dr. zak. se je dovolilo oproščenje od državnega davka hišne najemščine. Dovolilo se je za sgradb, ki se sezidajo v prvih petih letih od potresa 18. etno oproščenje, in za prezidave na tistem prostoru, kjer so bile porušene hiše, 25 letno oproščenje. Takrat je tudi deželni zbor sklenil, da dovoli za to dobo oproščenje od deželne naklade na ta davek. Kakor rečeno, se je zakon z dne 23. junija 1896, št. 88 dr. zak. podaljšal in čut pravičnosti že pravi, da je samo ob sebi umevno, da mora tudi dežela storiti to, kar je storila država. Namen podaljšanja je vendar bil, pomagati ljudem iz velike nesreče, v katero jih je spravil potres in pomagati vsemu prebivalstvu do boljših prebivališč. Država je smatrala kot samo ob sebi umljivo, da se podaljša tudi oproščenje od deželnih naklad. Najboljši dokaz tega je, da teh doklad državní organi sploh niso pobirali. A kaj se je zgodilo? Zdj naenkrat je nastopil deželni odbor in pravi, da podaljšanje oproščenja od davka hišne najemščine pač volja za državni davek, ne pa tudi za deželno doklado in zahteva, da se plača ta doklada za pet let nazaj v katerih letih se ni iz-

terjava. Ne da bi se bili priznati hišni posestniki obvestili, se je začelo kar z opomin, torej potom eksekucije iztirjati to sestalo deželno doklado. Svota, ki jo hoče dež. odbor iztirjati, je ogromna. Nekateri hišni posestniki bi morali plašati kar 4000 do 5000 kron, manj imovite hišne posestnike pa zna to uničiti. Storo vsi hišni posestniki so računali, da bodo tudi dež. doklade toliko časa oproščeni, kakor drž. davka. Prav s tem oproščanjem jim je bilo omogočeno, plačevati obresti in vračevati v letnih obrokih izposojeni denar, drugače bi sploh ne bili mogli zidati. Zidaj pa naj, kar za pet let plašajo deželne doklade. Kdor ima zadolženo hišo, a ni premčenja v gotovini, ta je s tem ruiniran. Finančna uprava sama stoji na stališču, da se ta deželna doklada ne sme pobirati. Pri odmeri osebne dohodarine se od dohodka vedno odštejejo davki in doklade, toda doklada, ki jo zdaj iztirja deželni odbor, se ni odštela, vsakemu posestniku se je zaračunalo toliko več dohodka, kolikor znaša ta doklada, in potem se je odmerila osebna dohodnina. Prizadeži hišni posestniki so torej dvakrat udarjeni in so plačali ogromno vsoto preveč na osebni dohodnini. To je vnebovpijoča krivica, ki se dela hišnim posestnikom. Pozivljamo ljubljansko poslanca, naj v prvi seji deželnega zbora nujno predlagata, da se temu konec naredi, hišni posestniki, ki jim preti popisana nesreča, pa naj pridejo gledat, če bo kdo z obstrukcijo hotel onemogočiti hitro in pravično rešitev te zadeve.

Agitacija za splošno in enako volilno pravico. Klerikalci in socialni demokrati se strahovito napenjajo, da bi zaradi splošne in enake volilne pravice provzročili veliko gibanje. Ali ta napor je brez posebnega uspeha, ker se udeležujejo tega gibanja samo tisti sloji, ki so že itak pridobljeni za rešeni stranki, drug se pa nihče za to ne zmeni. Te dni so priredili kar celo vrsto klerikalnih in socialno-demokratskih shodov, na katerih se je zabavljalo in psovalo, kar se je dalo. Najbolj se je odlikoval dr. Susteršič, ki je priredil klerikalno-socialno-demokratski shod v "Mestnem domu", kjer se je zbralo kakih 500 oseb. Za terek se napoveduje poulična demonstracija. Ker z ljubljanskimi somišljeniki klerikalne in socialno-demokratske stranke ni mogoče kaj večjega priditi, kličejo klerikalci in socialni demokrati z dežele ljudi v mesto. Pri tej demonstraciji nameravajo socialni demokrati nositi rdečo zastavo. Upamo, da klerikalci ne zaostanejo in bodo nosili papežovo zastavo s seboj. Čuje se, da se te demonstracije udeleži tudi "Društvena godba". Če se prav spominjamo, se doslej "Društvena godba" še nikdar ni udeležila nobene politične demonstracije; ako pa misli, da je potrebna njeno sodelovanje pri demonstraciji onih ljudi, ki za godbo ničesar ne store, pri demonstraciji, ki je naperjena proti tistim, ki godbo vzdržujejo, potem ji tega veselja nikakor nečemo braniti. Ves "rumel", ki ga skušajo klerikalci in socialni demokrati uprizoriti, je toliko smešnejši, ker prav zaprav nihče principialno ne nasprotuje splošni in enaki volilni pravici, nego so v narodno-napredni stranki le različni nazori o pogojih in kaveleh pod katerimi se naj dovoli.

Koroščeva kandidatura. Iz Hrastnika na Štajerskem se nam piše: Sino nas je presenetila vest, da se je postavil kandidatom na župnijsko mesto najhujši zgrizeni klerikalec, mariborski Korošec. V tem vidimo začetek bratomorne boja na Štajerskem, kajti neumljivo se nam zdi, kako bi mogel zaveden Slovenec glasovati za Korošca, ki je zgrizen klerikalec in drugega nič. Pozivljamo odločilne kroge, da nam dajo drugega kandidata, pozivljamo pa tudi vse narodnjake Spodnje Štajerske, da odločno vzdignejo svoj glas zoper Koroščevo vsi-

ljivost in z njim vailjujoči se kranjski klerikalizem.

K občnemu zboru ljubljanskega "Sokola". Prijeli smo sledeči dopis: Slavno uredništvo! Iz Vašega sobotnega poročila se ne zrela povsem točno tendenca moje intervencije na izrednem občnem zboru "Sokola". Išlo je namreč iz reprodukcije mojega govora po pomoti par najznačilnejših stavkov, ki so imeli dokazati ter na poslušalce napraviti prav gotovo tudi vtisk, da nikakor ne nameravam demonstrirati zoper eno ali drugo onih dveh "strank", kateri je rodila v društvo volitev v "Sokolek" zveza. Naglašal sem marveč, da stojim obema strankama nasproti popolnoma objektivno in da prav valed tega kot neprizadet gledalec moram videnati v celi kritiki le nesporazumljenje, ne pa stvarnega nasprotstva. Klical sem zategadelj obe stranki k slogi, svarič ob roki zgodovine pred nedogladno škodo, kateri bi sicer zaznel v narodno armado, kot kakršno smatram sokolstvo, čv nesloge. Slednjič sem naglašal, dokazujoč, da je vlezaslužni brat dr. Murnik postal na skupščini "Zveze" po krivici žrtve nesporazumljenja, potrebo principa razdelitve dela, ki naj se v slovenskem sokolstvu uveljavi takisto, da naj "Zveza" s bratom dr. Ravničarjem na delu strbi zato, da bo sokolstvo liki železen obroč obsegalo celo slovensko domovino, ljubljanski "Sokol" pa naj pod vodstvom brata dr. Murnika liki garda kerska na delu vsem slovenskim "Sokolom". Zahvalujem se Vam vnaprej na prijaznem priobnjenju tega pojasnila. Na zdar! Dr. Karel Triller.

Slovensko gledališče. V soboto zvečer so se uprizorili prvič na slovenskem odru "Bratje sv. Bernarda" in kar je v nas pri resnih dramskih stvarih velika redkost, gledalci je bilo do malega razprodano. Umetniška vrednost dela samega ni edina privlačna sila. Za reklamo "Bratom sv. Bernarda" je prav mnogo poskrbela avstrijska cenzura, ki je na raznih krajih prepovedala vpriizoritev tega igrokaza, češ, da je igra protiklerikalna in da je njena ost naperjena proti napravam katoliške cerkve. S tem pa seveda nikakor nismo imeli namena trdit, da "Bratje sv. Bernarda" niso umetniško delo. Igra je slika samo stanskega življenja. Pisatelj je hotel v svojem delu pokazati propad, ki zija med mišljenjem in čuvstvovanjem cerkvenih krogov, katerih najimenitnejši reprezentant so samostanci, in med nazori in zahtevami moderne sedanjosti, v kateri igrate prvo in vodilno vlogo lepa umetnost in svobodna veda. Glavna oseba v igri je mlad klerik Pavel. Navdušen za vse, kar je dobro in lepo, gori za vedo in umetnost in navdaja ga samo ena želja, da bi se mogel posvetiti tem svojim idealom. Za duhovniški stan zato ne čuti v sebi poklica, a posveti se mu in stopi v samostan bratov sv. Bernarda, ker je to želja njegovih staršev, zlasti njegove preproste, pobožne mamice, ki misli, da ji bo sin velik priprošnik pri bogu, ako postane "gospod". V samostanu se Pavel ne čuti srečnega, zlasti ko uvidi, da je v oblasti licemercev in sveloblincev, ki mu pod krinko vere in vernosti celo prepovedo se baviti z vedo in lepo umetnostjo. Vest mu velevala, naj zapusti zavod, kjer se mu omejuje svobodna volja, ljubezen do matere pa mu ukazuje, naj vztraja in ostane v samostanu. V trenutku najhujših razdvojenosti mu pride vest, da mu je nevarno obolela mati. Pavel hiti k materi z resnim namenom, da ji pove, čim ozdravi, da odide iz samostana. Med tem se je mati zaobljubila materi božji, ako ozdravi, da stopi tudi njena hčerka Jerica v samostan. Mati okreva in Jerica bi morala v samostan. Toda Jerica se temu brani, ker ljubi mizarja Franca. Pavel pride domov in vidi, da zahteva mati v svoji ekscentrični religioznosti še drugo versko žrtve. Po hudem boju sklene sestro rešiti. Izjavi, da se vrne v samostan samo pod pogojem, ako roditelja dovolita, da se Jerica poroči s Francetom. Težkega srca se starša vdata. Pavel se vrne v samostan, da bi storil obvezno samostansko obljubo. Znova ga objame hrepenenje po svobodi, vihar mu divja v srcu, ves zdvojen išče utehe in sveta pri dobrem starčku patru Fridolinu. Potolažen stopi pred oltar, da bi storil obljubo. V odločnem trenutku pa ga premagajo čuvstva, da zbeži izpred oltarja... Snov te drame ni nova, to je g. stovo, a baš zaradi tega, ker je vsotič iz realnega življenja, ker slika dogodek, ki se dograja, da si jih naravnost in neposredno ne vidimo, a jih vkljub

temu čutimo, takorekoč vsak dan pred našimi očmi, da to drami posebno obilje zanimivosti in privlačnosti. "Ko osmo uhošes šolo konča, tako govorijo oče doma: duhovnik mi bo deš šes leta štir', šestit boš molil svetil brevira, ta motiv, ki ga je po svoje porabil Levstik v svojem "Bogoslovu", je vsel tudi Ohorn za sulet svoji drami, da v nji nariše duševni konflikt, ki razdvaja ovrđe mladenišu, ki je priučen se posvetiti duhovniškemu stanu, dasi ga vsega in vse njegovo čuvstvovanje vleče ven med svet, kamor ga vabijo vsi njegovi ideali. Pisatelj se je posredilo v markantnih potezah podati to duševno disrepanco. Posamezni prizori so naravnost mojstrsko izvedeni, polni življenja, tako na pr. prizor med Pavlom in prirojem v I. dejanju, prizor v kapiteljki dvorani, na samostanskem vrtu in v celici brata Fridolina, to so prizori polni dramatičnosti in realitike. Drama je obilinstvu ugajala in jo je odlikovalo slasti v II. in III. dejanju za viharo pohvalo, posebno dijaštvo ni štedito s glasnim pritjevanjem. Kdo ve, ako ni masekdo ismeh priš čutil, da bo tudi on morda kdaj prišil v tak položaj, kakor klerik Pavel v Ohornovi drami? Predstava je bila dobra, igralci so se potrudili, da zadostijo svoji nalogi. G. Nučič se je v globil v svojo vlogo in ustvaril iz nje simpatičen, zanimiv tip; igral je čuvstveno in je decela pogodil značaj Pavlov; samo v I. dejanju je predstavil Pavla premalo temperamentno kar je pa kasneje bogato nadomestil, zlasti v zadnjem dejanju. G. Boleska je bil izvrsten v igri in mimiki in je izborao osnažil starega intriga P. Simona. G. Dobrovolny se je v globil v svojo vlogo in nam podal s resno zamišljeno in lepo izvedeno igro krasen značaj plemenitega patra Mensdra. Dobra starša p. Fridolina je igral gosp. Lier naravnost umetniško in čuvstveno. Ga. Kreisova je imela neznaatno vlogo, ki jo je pa igrala z vsi sili lastno ljubkostjo. G. Verovšek in ga. Danilova sta ustvarila s temperamentno svojo igro pravi tip pobožnega, poštenega, a omejenega zakonkega para Zakotnik, zlasti ga. Danilova je z realistično dovršenostjo predstavljala pobožno mamico Zakotnik, kakršnih mnogo živi zlasti med nami Slovenci. G. Dragutinović je bil kot prior dober, takisto tudi gospoda Betetto in Vedral. G. Jovanović je to pot prvič nastopil na slovenskem odru; igral je prav dobro in mislimo, da se na motimo, ako trdimo, da bo g. Jovanović prav porabna moč pri našem gledališču. G. Danilo je imel neznaatno vlogo in jo je rešil povoljno. Pripomnimo, da je slika mesta igrala prav veliko vlogo; upamo, da se to v bo boče več ne zgodi.

Koncert zagrebškega "Kola" v Ljubljani. Najslavnejše bratsko pevsko društvo "Kola" v Zagrebu, ki se da primerjati s pevskim zborom naše "Glasbene Matice", poseti Ljubljano definitivno dne 11. novembra in priredi v veliki dvorani "Narodnega doma" koncert. Aranžma koncerta je prevzela "Glasbene Matice". Naj bi slavna slovenska društva pri določenju dneva svojih prireditveh blagovolila se ozirati na to, da se po nepotrebnem ne oviramo drug drugega. Bratje Hrvati hočejo dejanski pokazati vzajemnost med najbližjima jugoslovanskima narodoma.

Kadilnikov večer v soboto je imel značaj presrečnega prijateljskega sestanka. Pri "Belem volku" je bilo nabito polno. Sestalo se je lepo številu Kadilnikovih stlicev. G. prof. Borštnar je prebral prelepo pesem prigodno F. Žgarjevo, ki je napravila globok vtisk, ter mu izročil spominsko tablo s raznimi podpismi. Načelnik planinskega društva, g. prof. France Orožen, je pozdravil slavljeno imenom "Plan. društva", g. dr. Josip Oblak pa je slavil Kadilnika kot Sokola in pravega planinca, v katerem se družita v lepem soglasju vzvišeni ideji planinstva in Sokolstva. Govorila sta še in se poklonila Kadilniku stara prijateljela in sovrstnika g. Kobler in Bonač, imenom skromnih otrok Kadilnikovih "prijateljev" gosp. Hauptman, imenom pevcev g. D. Šeman in dr. Tomišek. G. njen se je zahvaljeval čestitiljivi staršev za izraze simpatij in slavlja. Ta večer ostane kot eden najlepših v spominu njemu kakor vsem njegovim prijateljem, ki so videli z veseljem 80-letnega gospoda tako čilega na duhu in telesu, da lahko kličemo: Na svidenje ob desetletnici, ti dobri naš veliki starček! Planinec.

Od ljubljanskega magistrata se nas je naprosilo, da objavimo sledeče: V poslednjem času dohaja na naslov mestnega magistrata ali na naslov g. župana mnogoštevilno anonimnih dopisov z raznimi predlogi in nasveti, osobito v aprevizacijskih

zadevah. Ker marsikateri teh dopisov navaja povsem umestne in vvaževanja vredne nasvete, je škoda, da se ne morejo vporabiti v pravilno uradno poslovanje, ker se na anonimne dopise principialno ne more ozirati. V interesu stvari same opozarjajo se tedaj razni ti dopisniki, da svoje želje in nasvete dopošiljajo mestnemu magistratu s polnim podpisom, ker le v tem slučaju je mogoče dopise vvaževati in jih eventualno odstopiti dotičnim odsekom, odnosno referentom v daljino rešitev.

Knjižice "Slava Prešernu" je naročil krajni želski svet okoliške šole v Sloven-skem gradu 80 izvodov. Tudi druga izdaja te knjižice bo že skoro pošla, prosimo torej vse one, ki si jo že nameravajo naročiti, da to čim preje store, ker se jim sicer lahko prigodi, da knjižice več ne dobe! Pripomnimo, da se tretja izdaja ne bo več priredila!

V pokoj je šel profesor na ljubljanskem učiteljski šk. Jakob Vodeb, kateremu je bil tem povodom podeljen naslov šolskega svetnika.

"Minimaks". Poskušnja s tem novim gasilnim aparatom se je vršila v soboto popoldne ob mnogoštevilni učeležbi občinstva. Učgali so posebno uto in velik dimnik ter s pomočjo tega aparata požar čudovito hitro pogasili. Tečno funkcijonarje aparata in negli uspeh je vzbu dil občno presenečenje.

"Prijazni ljudje". Na notico, ki smo jo priobčili pod tem naslovom dne 7. t. m., nam zatrjuje g. Umek s Kleč, da ni nikdar s nobeno besedo sramotil Ljubljancanov. Za goste, ki hodijo v njegovo gostilno pa ne more biti odgovoren.

Viaski semenj v Krškem. Dodatno k sobotni tozadevni notici nam je še pripomniti, da se udeležba tega semnja v Krškem ne samo kranjski marveč tudi spodnještajerski vinogradniki. Mošt se že sedaj pridno pokupuje, naka se domači vinotrtiči in gostilničarji posebno opozarjajo, da ne zamute prilike posetiti ta semnja svojo navzočnostjo. Da more večina udeležencev odpotovati s Krškega že s popoldanskim vlakom ob treh, se vsajni gostje vladno va bijo, da dozpo točno ob določenih uri na semenjski prostor, da se more pričeti s kupčijo koj po predavanju g. Fr. Grobčiča.

V štajerskem dežel-nem zboru se je v soboto sprejel predlog Resla in dr. Schacherla, da se vlada poziva, naj predloži načrt za splošno in enako volilno pravico za državni zbor. Predlog se je izročil političnemu odseku, v katerega sta bila izvoljena tudi Slovenca dr. Ploj in Kočvar. Pred koncem se je interpeliral posl. Vošnjak zaradi ustanovitve obrtne nadaljevalne šole v Šoštanju, posl. dr. Ploj pa je predlagal podporo šmarskemu in rogaskemu okraju, kjer je napravila toča ogromne škode.

Šmarško-rogaško učiteljsko društvo zboruje dne 5. listopada ob eni popoldni v Šošarji.

Nevarnost iredente na tržaškem magistratu je začela spoznavati tudi osrednja vlada. Vojno ministrtvo je namreč odvzelo mestnemu magistratu posle prenešenega delokroga glede mobilizacije ter jih izročilo namestništvu.

Nesreča. V Trtu je Nata-lija Čerkvenik v šali pomerila s revolverjem na svojo prijateljico Verginijo Brandolin ter sprožila. Revolver je bil nabit in kroglja je zadela.

Trpinčenje živali. Včeraj popoldne je posestnik Anton Mlakar iz Š. Lamperta prignal v Ljubljano kravo in jo na Dolenski cesti tako neumljeno pretepeval, da je padla na tla in so jo morali valed onemoglosti odpeljati v prvi hlev. Krava je bila namerjena za nekega mesarja v Vodmatu.

Tatvini. Delavcu Ivanu Javorniku je bilo v neki šupi ob Dolenski cesti iz ž. pa ukradenih 18 K. Tat je znan, a je po tatvini odšel.

Vrtinarji ženi Teresiji G. Globovi je bila ukradena sekira in vrtnarske škarpje.

Priporočljiv delavec. 27-letni delavec Fran Wolf, rojen v Krensmu, pristojen v Kočevje, je par dni delal pri postrežku Filipu Smrekarju v Gadišču št. 7. Dne 20. t. m. na je vlomil v kovčeg hlapea Jakoba Šibica, mu ukradel iz njega 24 K vredno obleko, srebrno oklopno verižico, vredno 8 K, samokres in nekaj drugih malenkosti, potem pa neznan kam pobegnil. Wolf je bil že večkrat predkasanovan.

Iz hleva so ušli včeraj popoldne na Grosupljem trije voli, in sicer dva siva, eden pa rdeč, vredni 1250 K. Kdor jih dobi, naj obvesti o tem posestnika g. Andreja Trkana v Cegnarjevih ulicah št. 4.

Izloženo okno razbil. Dne 20. t. m. je pustil neki hlapec pred trgovino gospoda Jožefa Vidmarja na Starem trgu ročni vozček, ki je sdršal proti prodajalnici in se sadel v

šipo izložnega okna in jo razbil. Škode je 150 K. G. Vidmar je bil za šipo zavarovan.

Nesreča. Svoči je odtrgal stroj delavcu Ivanu Koojančiču v re-misi električne železnice skoraj pol desnega sredinca.

Izgubljen se je, ali je bil odpeljan pos. Foksterrier, bele barve ki je imel po celem životu črne lise. Imel je tudi okrajšan rep. Kdor ga dobi, izva za gospodarjev naslov pri policiji. L. svetnik je obljubil nagrado.

Delavsko gibanje. V soboto so se odpeljali s južnega kolodvora v Ameriko 4 Slovenci in 7 Črnogor-cav. V H. b. je šlo 25 Hrvatov, v Inomost 19 v Pasavo 17, v Scheibbs pa 20 Na Dunaj se je odpeljalo 20 Kočevarjev kostanj poč.

Izgubljene in najdene reči. Neka dama je izgubila zlato žensko uro, vredno 100 K. — Natak-ter L. b. železni je izgubil zlat pr-stan, vreden 16 K. — Solicitator g. Jožef Trampuš je izgubil zlat prstan z belim briljantom, vreden 60 K. — Na južnem kolodvoru sta bila izgubljeni, oziroma najdena dva de-žnika, drn klobuk in angleško-nem-ški besednjak. — Šolaka učenka E. lita Bockova je izgubila rjavo denarnico, v kateri je imela nekaj den. 23 K denarja. — Na Karlovski cesti se je našla medena pipa za pivo. Kdor jo je izgubil, naj se oglasi v gostilni pri "Kamničanu" pri g. Čotiču. — Zlato damsko uro je včeraj našel na potu na Drenikov vrh g. Filip Turk pri trdkri Krišper. Dama, ki je uro izgubila, naj se oglasi pri g. Turku.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 23. oktobra. Poslanec dr. Elvert je iz zasebnih razlogov prosil za upokojenje. Tem povodom postane dvorni svetnik.

Praga 23. oktobra. "Narodni Listy" poročajo z Dunaja, da se je treba pripraviti na eventualnost razpusta poslan-ske zbornice že zdaj, kar kaže vse, da se razpusti par-lament še letos. Gautsch se je odločil, da parlament takoj raz-pusti in razpiše še letos nove volitve, ako državni zbor ne odobri takozvanih "državnih potreb" ti-čočih se predlog Vlada dvomi, da dobi za te predloge potrebno večino v državnem zboru. Kako misli vlada te predloge uveljaviti, če jih parlament ne odobri, ni znano, niti ni mogoče zdaj vedeti, kaj se zgodi, ako Gautsch pri volitvah ne zmaga.

Praga 23. oktobra. Rezervisti so imeli tu shod, na katerem so sklenili, da začno akcijo v namen, da mora država rezervistom, ka-dar jih pokliče pod zastavo, pla-čati primerno odškodnino.

Praga 23. oktobra. Češki vi-sokošolci so priredili shod, na ka-terem so posebno ostro napadali dr. Kramarja, profesorje dr. Fiedlerja in dr. Pacaka, češ, da vlada po njih krivdi zanemarja češko vseučilišče.

Praga 23. oktobra. Tu se je ustrelil vpokojeni podpolkovnik Prelog.

Petrograd 23. oktobra. Ža-lezničarski štrajk, ki se smatra kot glavna skušnja za generalni štrajk, se čedalje bolj razširja. Samo prga Petrograd-Moskva funkcijonira dobro.

Zagreb 23. oktobra. V Brodu je bil shod, na katerem naj bi se bila obsodila reška resolucija. Med zborovalci je prišlo do takega pre-tepa, da je bil shod razpuščen.

Budimpešta 23. oktobra. Iz-vrševalni odbor koaliranih strank je danes razpravljal o skupnem postopanju s hrvatskimi opozici-jonalnimi strankami.

Petrograd 23. oktobra. Witte hoče prevzeti predsedstvo novega ministrstva le, če se sklicanje dume odloži za dva meseca in reformira Buljginov volilni red v liberalnem smislu.

Varšava 23. oktobra. Za dan 3. decembra je napovedan ge-neralni štrajk in delajo se priprave za revolucijo. Socialisti delajo na to, naj se s silo prepreči izvolitev poslancev za drž. dumo.

Rim 23. oktobra. V Kalabriji je bil zopet močan potres. V ne-katerih hišah so našli več ubitih ljudi.

Poglavje za matere.

Nikjer se stara resnica: „Kar boš sejal to boš žetel“ ne pojavlja tako j. sno in krepko, kakor pri hranitvi otrok. Baš človek, v svoji dozorlosti najvišje živeče bitje, krona stvarstva, je v svoji prvi življenjski dobi tako slaboten in nezmožen, da potrebuje najkrajnje postrežbe in neprestanega nadzora.

Vred tega je naloga matere najtežavnejša od vseh drugih, ki jih do naša življenja. Na urodo pa mati pri izvrševanju najodgovornejšega in najvažnejšega naloga ni osamljena. Znanost — osebno medicinska in kemijska — išče neprestano novih pomožnih sredstev, ki najnežnejše, takorekoč le na nitki visoke življenje novorojenca obvarujejo in osigurajo, nežno, dostikrat le rahli sapici podleglo telec

mladega človeškega cveta branijo in krepijo. Eno najdragocenejših sredstev te vrste ki je neprecenljive vrednosti za one dojenčke, katerih matere ne morejo same dojeti — ponavljamo, neprecenljive vrednosti je Kufekejeva moka za otroke. To je lahko prebavljiva, skroba prosta otroška moka v obliki praška, ki ostane vsem znanstvenim zahtevam. V Kufekejevi moki dobi otrok vse one hranilne snovi,

ki jih potrebuje za svoj življenjski razvitok v obliki, ki ustreza njegovi prebavni zmoglosti, s eno besedo, povsem izbornu hranilno sredstvo, ki služi lahko za edino hrano, ker ima vse snovi materinega mleka v pravem razmerju, ga otroci ljubijo ter lahko in popolnoma prebavijo. Ima zadostno množico mineralnih snovi za tvorbo kosti in mesa, beljakovine za tvorbo mišičevja in pospešuje rast moči v odlični

meri. Kufekejeva moka je črna, male truda delajoče hranilno sredstvo vedno enake sestave ter se priporoča kot sredstvo za pravilno hranitev zdravih otrok kar najpogosteje. Kratko rečeno, izvrstno lastnosti in dobiček Kufekejeve moke tje v nje cenenosti, izdatnosti, vedno enaki napravi, lahki prireditvi hrane, lahki prebavi trajnosti in okusnosti.

Po vseh kulturnih državah registrirana za srajce ovratnike in manšete

Na drobno na prodajo.

LEVOVA ZNAMKA

144-6

M. Joss & Löwenstein

c. in kr. dvorna dobavitelja PRAGA

Korzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurs dan, borze 22. oktobra 1905.

Malosoljeni papirji.	Denar	Biago
4% majova renta	100-10	100-30
4% srebrna renta	100-10	100-20
4% avstr. krona renta	95-85	96-05
4% zlat	119-10	119-80
4% ogrska krona	95-75	95-95
4% zlat	114-20	114-40
4% posojilo dežele Kranjske	50-99	101-10
4% posojilo mesta Split	100-60	101-60
4% bos. here. žel. pos. 1902	100-50	101-50
4% češka. deš. banka k. o.	99-75	100-25
4% nat. pisma gal. d. hip. b.	99-75	100-25
4% pešt. kom. k. o. s.	100-40	101-40
4% 10% pr.	106-10	107-10
4% nat. pisma Innerst. hr.	100-50	101-50
4% deš. hr. ogra. cen.	100-10	100-40
4% n. pis. ogr. hip. ban.	100-10	100-85
4% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100-10	101-10
4% obl. češke ind. banke	100-75	101-75
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99-90	100-10
4% prior. dol. žel.	99-50	100-10
4% juž. žel. kup. 1/4 %	317-25	319-10
4% avst. pos. za žel. p. o.	101-10	102-10

Srečke.	1880-1905	1905-1910
Srečke od 1. 1880-1905	190-85	192-85
1884	297-10	299-10
1885	162-10	164-10
zem. kred. I. emisije	301-10	311-10
II.	302-10	312-10
ogr. hip. banke	264-50	272-50
arbske a. fra. 100-10	102-10	111-10
turške	147-05	148-05
Basilika srečke	25-10	27-10
Kreditne	472-10	482-10
Inomoške	74-10	84-10
Krakovski	91-10	98-50
Ljubljanske	65-10	70-50
Avst. rud. križa	53-10	55-10
Ogr.	34-10	36-10
Budolfove	60-10	64-10
Saleburške	74-10	78-10
Danajke kom.	53-10	54-10

Debitne.	1880-1905	1905-1910
Jažne železnice	121-10	122-10
Državne železnice	678-50	679-50
Avst.-ogr. bančne debitne	1341-10	1351-10
Avst. kreditne banke	67-25	67-25
Ogrske	785-50	786-50
Zimnestanske	247-25	247-75
Fremogopov v Mostu (Brux)	63-10	63-10
Alpske montan	543-10	544-10
Praške žel. ind. dr.	2765-10	2775-10
Rima-Muranyi	550-10	551-10
Trbovjske prem. družbe	296-50	297-10
Avst. orožne tev. družbe	585-10	588-10
Češke sladkorne družbe	156-50	158-10

Valute.	1880-1905	1905-1910
U. kr. eskin	1-49	1-57
20 franki	19-6	19-9
20 marke	23-48	23-54
Severelga	34-10	34-08
Marke	117-42	117-62
Laški bankeval.	95-60	95-80
Rubliji	254-10	254-75
Dolarji	4-84	5-10

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 23. oktobra 1905.

Termin.

Pšenica za oktober	za 100 kg. K	16-48
Pšenica „april 1906“	100	16-98
„oktober“	100	14-04
„april“	100	13-58
„maj 1906“	100	13-54
„oktober“	100	14-40
„april“	100	13-40

Effektiv.

10 višje.

Meteorologično poročilo.

Vilina ud morjem 306-3. Srednji srčni tlak 738-0 mm

Oktober	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Dež
21. 9. zv.	734-2	32	sl. svahod	dež	
22. 7. „	734-6	17	brevetr.	oblačno	
„ 2. pop.	735-9	68	sl. jug	pol. oblac.	
„ 9. sv.	737-5	24	sl. jug	pol. oblac.	
23. 7. „	738-8	20	sl. zah.	dež	
„ 2. pop.	735-9	45	sl. zahod	dež	

Srednja temperatura sobote 43° normale: 95° in nedelje: 83°, norm. 93°. Močina 24 urah: 46 mm in 72 mm.

Kupim male rabljene Puch-kolo

s prestim tekom.

Prodajalec naj pošlje ponudbe uprav. „Slov. Naroda“.

Mladenič

ki je dovršil tukajšnje trgovsko šolo z jako dobrimi uspehi, želi vstopiti v kako trgovino kot praktikant.

Ponudbe pod „Praktikant“ uprav. „Slov. Naroda“.

Surovinsko društvo črevljarske obrtovalne zadruge v Ljubljani išče

učenca

za prodajo usnja.

Poišče se pri načelniku M. Oblaku, Vegove ulice 12, Ljubljana. 3282-3

Izšla je knjiga Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju

v Ljubljani, Prešernove ulice.

Obdobje iz protestaških časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju

v Ljubljani, Prešernove ulice.

Obdobje iz protestaških časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju

v Ljubljani, Prešernove ulice.

Obdobje iz protestaških časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju

v Ljubljani, Prešernove ulice.

Obdobje iz protestaških časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju

v Ljubljani, Prešernove ulice.

Obdobje iz protestaških časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju

v Ljubljani, Prešernove ulice.

Stanovanja:

Na Starem trgu št. 13 I. nad. se odda za novembrski termin: popolnoma prenovljeno stanovanje s 4 sobami, balkonom in vsemi potrebnimi posredskimi prostori in drugo manjše stanovanje z 2 sobama in pritliklinami.

Natančneje ravnotam II. nadstr. 3431 1

Velika dobro uvedena in zmožna uvozna trgovina za olje išče proti proviziji solidnega in agilnega

zastopnika

za Ljubljano in Kranjsko.

Samo taki, ki z drugimi živili in predmeti potujejo po Kranjskem, naj pošljejo svoje ponudbe z referencami na poštni predal petnajst, Piazza Giuseppeina, Trst.

3430-1

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastiška umetniška razstava I. vrste.

Podružnica iz Berolina. 3433

Razstavljeno samo 5 dni!

Od 24. do 28. oktobra 1905:

Prihod prestolonaslednikove neveste v Berlin

dne 3. junija 1905.

Obdobje iz protestaških časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju

v Ljubljani, Prešernove ulice.

Obdobje iz protestaških časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju

v Ljubljani, Prešernove ulice.

Obdobje iz protestaških časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju

v Ljubljani, Prešernove ulice.

Obdobje iz protestaških časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju

v Ljubljani, Prešernove ulice.

Obdobje iz protestaških časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju

v Ljubljani, Prešernove ulice.

Lepo stanovanje

s štirimi sobami in pritliklinami se odda s 1. novembrom 3253-7

v Wolfvih ulicah št. 12.

Poišče se ravnotam.

Pisateljsko podporno društvo

sklicuje

izredni občni zbor

na dan 6. novembra t. l.

ob osmih zvečer 3433

v veliki restavracijski sobi „Narodnega doma“.

SPORED:

1.) Volitev novega odbora.

2.) Izprememba društvenih pravil.

3.) Eventualia.

Odbor pisateljskega podpor. društva.

Ravnokar izšlo:

II. snopič

„Slovenski fantje“

v Bosni in Hercegovini

1878.

Ob 25letnici bosanske zasedbe spisal

Jernej pl. Andrejka.

Cena vsakega snopiča K 1-40; po

pošti 20 h, več. 3370-3

Dobiva se v knjigarni

Ig. pl. Kleinmayer & F. Bamberg

v Ljubljani.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo dr. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. ponedeljni osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Selthal v Ansee, Solnograd, des. Klein-Beifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 5 m. jutranji osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Marau, Mautendorf, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des. Selthal v Solnograd, Inomost, des. Klein-Beifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Plzen, Marijane v. Heb, Francove v. Prago, Lipsko, des. Amstetten v. Dunaj.

Ob 11. uri 44 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Ljubno, Selthal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregene, Curich, Zeneva, Paris, des. Amstetten na Dunaj.